

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este. Hírtérlet nem adnak vissza.	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, art.-István-tér 1.	Felolvas szerkesztő: BARABÁS ALBERT.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 5 frt — kr. Félévre . . . . 2 frt 50 ar. Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 halnyra osztott oldal halnyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyitlittér soronkint 50 kr. Többeszi hirdetésnél engedmény
---	---	--	--	--

Tarthatatlan helyzet.

Minden jel arra mutat, hogy a képviselőház feloszlásáról elterjedt hírek az ősz folyamán valóra válnak. Az ország tehát képviselőket fog választani. De vajjon mi okból nem várják ki az öt éves ciklus végét? Miért szükség még ebben az esztendőben megejteni a választásokat?

Az igazi feleletet sem a kormány, sem az ellenzéki pártok nem tudják megadni a választóknak. Most is csak általános frázisok hallatszanak. Hogy a helyzet tarthatatlan. Hogy a Ház csodót mondott és nincs más hátra, mint a likvidáció és a választások tisztító tüze.

De kinek tarthatatlan a helyzet? Az ellenzéknek? Az ép úgy elvégzi a dolgát, mint ennek előtte, s alig hihető, hogy akár Apponyi, akár Ugron forszírozni a képviselőház feloszlását a választások tisztaságának garanciái nélkül. Ezek pedig nem adtak meg, s az ellenzék védtelenül áll a belügyminiszteri kortes-apparátussal, a Tarnóczyak és Szulyovszkyak önkénykedésével szemben. A jelen viszonyok közt, a megfogyott népszerűségű 48-asoknak sem kívánatos dolog egy választási küzdelemben való részvétel. Justh, Eötvös Károly és a többi egyházpolitikus talmi függetlenségi a nép akaratóból ugyan nem fog mandátumhoz jutni. Nekik a kormány titkos támogatására van szükségük. Ez csak rekompenzáció volna, hiszen ők is támogatták Wekerlét meg Bánffy a nehéz napokban.

A helyzet tarthatatlansága nem az ellenzéknek keresendő, nem is a kormány-pártban. Bánffy a hosszú vita bosszantja, de ily lépésre nem készítené. A pártban mutatkozó elégtelenség sem ok arra, hogy választások révén dobassanak ki a nyugtalanító elemeket. Hogy a kvótá tárgyalások nagy blamázzsal fenyegetik a liberális pártot, az kétségtelen, s hogy neki célszerűbb a választók elé mennie az új kiegyezési szerződés megkötése előtt, mint utána.

Mindez azonban nem teszi szükségessé a képviselőház feloszlását. E bajokkal és veszedelmekkel szemben is Bánffy nyugodtan maradna miniszterelnöki székében, ha az országban nem volna néppárt.

Igen, a néppárt az, amelyre való tekintettel a szabadelvű tábor korifeusai

elhatározták az új választásokat. Főispánok, szolgabírák, községi jegyzők és liberális pártelnökök jelentéséből győződött meg a kormány, hogy a néppárt óriási módon terjed és szervezkedik. Az országnak csaknem minden választó kerületéből mennek Pestre a riasztó hírek, hogy a néppárt hódít híveket a középosztályban is. A megyei és városi bizottsági tagválasztások erőpróbaként sejtetni engedték a szabadelvűpárttal, hogy napja leáldozóban van. Alig egy év forgott le a párt megalakítása óta, s vannak megyék, hol a néppárt dominál. Mi lesz, ha a néppárt folytatja helyes működési irányát s négyülések rendezésével tartja éleben a választók politikai lelkiismeretét? A tavasz beköszönt, s a néppárti gyűlések egymást fogják érni. A talaj meg lesz művelve mindenütt, nemcsak a falusi vidékeken, de bent a szabad királyi városokban is. Mire eljön az ősz, csak vetni kell, hogy jövőre bő aratás legyen. Ettől a jövő évi aratástól retteg a kormány, s inkább most viszi neki pártját a választásoknak.

Mert a szabadelvű kormány és a párt tisztában van, hogy csak 20—30 néppárti képviselő jelenléte a parlamentben megakasztja a liberális gazdálkodást. Az új szellem, melyet ezek visznek magukkal, bomlasztólag fog hatni a mostani elkorhadott politikai helyzetre.

A liberálisizmus hasonlatos jelenleg a beteghez, kinek teste elevenen megy szét. Itt is, amott is fakad fel rajta kelevény, melyet ha elnyomnak, egy más helyen ütődik ki. Gyógyszer már nem segít, mert a vér van inficiálva, s a belső organizmus megy széjjel. A liberális párt, úgy a mint a képviselőházban a többséget képezi, ilyen inficiált beteg. A korrupció mérge kering benne, s meg fogja ölni magától is. Most azonban még kétségheesen védekeznek, s legfőbb ellenségét, a néppártot lehetetlenné akarják tenni.

Am oszlássá fel a képviselőházat és irják ki a választásokat a nyár végére: bennünket készen találunk. Tudjuk, hogy a választási lajstromok meg lesznek hamisítva; szabadjára lesz erőszakra minden felfang, erőszak, veszt getés; működni fog a csendőrség és katonaság; megtelnek a fogházak; mindazáltal elszántan megyünk a küzdelem elé. Kevesen vagyunk, de erősek hitben. Dávid paritójának köve leterítette az óriás Góliátot. Mi is rettenthet

lenül szállunk szembe a liberálisizmus Góliátjával.

Bármit kövessenek el a jövő országgyűlés pártjai közt a néppárt jelen lesz, s hallatni fogja szavát.

(b. a.)

BELFÖLD.

— Az általános szavazati jogot eddig majdnem kizárólag csak a munkások követelték. Most Budapest főváros törvényhatósági bizottságához nyújtott be Kasics Péter nyug. miniszteri tanácsos több bizottsági tag nevében indítványt, hogy kérvény intéztesék a képviselőházhoz és a kormányhoz az általános és titkos választási jog behozatala végett egy a képviselői, mint a községi választásoknál.

— Hamis kártyás képviselő. Babó Emil, Szeged II-ik kerületének képviselője, lefűnt a politikai szereplés teréről. Elhagyta Magyarországot, s Bécsből tudatta, hogy lemond mandátumáról. Jóllehet egyik levelében kilátásba helyezte, hogy igazolni fogja magát, általános a meggyőződés, hogy a hamis kártyázás vádját nem alaptalanul emelték ellene. Babó a Justh-féle 48-as pártban volt a tagja. — E botrányról csak az a feltűnő, hogy ismét az a dr. Kosztka Emil rendezte, a ki Dániel József ellen emelte a hamis kártyázás vádját. Az országos kaszinóra épenséggel nem vet fényes világot dr. Kosztka Emilnek a szereplése. Erről az úrról köztudomású, hogy soha vagyonnal nem bírt, hanem szerenéséből tartotta fenn magát. Eleinte, a 80-as években kávéházakban kártyázott, s egy ilyen alkalommal ütötte pofon 5 frt miatt, melylyel ő tartozott, a szegény Tamásfy Árpádot, a ki aztán párbajban golyójának áldozata lett. Egy időben Kosztka Emil neve sűrűn szerepelt a „Hitelzők Közlönyé“-ben, a hol suszterek és szabók szolították fel adósságai miatt, majd heteken át volt olvasható egy felhívás az „Egyetértés“-ben, melyet S. szolnoki tekintélyes polgár intézett hozzá becsületbeli adóssága rendezése végett. Pár év előtt a párbajai miatt rettegett orvos kártyán és börtön nagyobb összeg pénz nyert s működési terét a kávéházak kártyaszobáiból áttette az országos kaszinó asztalához. Reméljük azonban, hogy ez az előkelő társaság nem engedi tovább grasszálni a modern Bayard lovagokat, kiknek jelszava: tiszta krágli és hidegvér, egzisztenciája a kártya, s a kik botrányt-botrányra halmoznak. Külföldi előkelő klubokban is fordul elő, hogy megtévedt emberek inkorrektív játékszanak, de az ily esetekből nem lesz soha

országos akandulum, mert ezekben a klubokban nincs helye Koszka-féle alakoknak.

— **Uj főispán.** A lemondott S v a s t i c s Benő somogyi főispán helyébe Jankovics László gróf lengyelváltó főszolgabíró lesz kinevezve.

— **Még egy „elvi határozat.”** A belügyminiszter megint kiadott egy elvi jelentőségű, házasság-ügyi rendeletet, a minőkkel torokig van már Magyarországon mindenki, akár barátja, akár ellensége az új rendnek, s a miknek üdvös hatása már is látszik; a teljes konfúzió az anyakönyvi és házasság jogi kérdésekben. Az új elvi határozat különben ez: Egy Bécsben tartzkodó, izraelita vallásu magyar nő folyamodott egy katolikus vallásu osztrák állampolgárral kötendő házassági engedélyért. A miniszter a folyamodó kérését elutasította azzal az indoklással, hogy ezt a házasságot a felek valláskülönbség folytán sem Magyarországon, sem Ausztriában meg nem köthetik. Ausztriában azért nem, mivel az osztrák polgári törvénykönyv 64. §-a értelmében keresztény törvényekkel házasságra nem léphetnek, minthogy pedig a magyar házassági törvény értelmében (1884. XXXI. tez. 108. és 111. §§.) külföldi házasulandókra nézve a kor és cselekvési képesség kivételével saját hazájuk törvényei irányadók, az osztrák polgári törvénykönyv idézett szakasza akkor is irányadó kell, hogy legyen, ha ezt a házasságot Magyarországon kötnék is meg. Egy jegyespárral tehát több fogja megint áldani az „új rend.”-et!

— **Vakulj magyar.** A liberális élelemesség, ha a hatalom fenntartásáról és a néppárt leveréséről van szó, minden hűségfutságra képes. Hogy a népnél is győzzék szóval: „Keresztény nép vezére“ (!) ezim alatt néplapot akarnak indítani. Az új lap által csökkenteni szeretnék a „Magyar Néplap“ befolyását. A báránybörbe bujt farkasnak, az új néplapnak azonban, nem fog felülni a keresztény magyar nép. Az istentelen törvényeket hozó kormány, mint a „keresztény nép vezére“: kell-e ennél nagyobb csodabogár?

Az őrleési engedély szabályozása.

(K. Ö.) Azon követelmények között, melyek nélkül a gazdasági kiegyezést Ausztriával a magyar érdekek nagy veszélyeztetésével lehet csak megkötni, nagy

figyelmet érdemel az őrleési engedély szabályozása. A dolog úgy áll, hogy az őrleési engedély radikális szabályozását az osztrák kormány tekintettel a cseh malomipar pusztulására sürgeti. A magyar kormány a merkantil érdekek felkarolásában már annyira ment, hogy éveken át néma szemlélője volt a nagy iparmalmok az őrleési engedély körül üzött visszaéléseinek. Mindaddig, míg az osztrák kormány pressziójának engedve f. évi január hó 8-án kiadott rendeletével kénytelen-kelletlen hozzá fogott ezen fontos kérdés rendezéséhez.

Hogy követeléseinket precízre hozzassuk, szükségesnek tartjuk a kérdéses rendelet szövegszerű ideigatását:

1. Az a határidő, mely eddig a külföldi gabona feldolgozóra, illetőleg ki vitélre egy évben volt megállapítva, — hat hónapra korlátoztatik. — Ezen hat hónapi határidő egyáltalán nem hosszabbítható meg.

2. Azon intézkedés, mely szerint a vámmentesség igénybevétele esetén 100 kgr. gabona után 70, illetőleg 65 kgr. örlemény viendő ki, oda módosítottatik, hogy 100 kgr. behozott gabona után 100 kgr. örlemény lesz a jövőben kivivendő, a korpát és egyéb hulladékot nem számítva.

3. A vámmilleték (mely eddig kezességel vagy értékpapirokkal biztosított), jövőben a bejelentés alkalmával készpénzben teendő le és e szerint az ugynevezett vámhitelezés lehetősége ki lesz zárva.

4. Ezen rendelet hatálya 1896. január 15-étől kezdődik és az abban foglalt határozatok már mindazon gabonára nézve alkalmaztatnak, mely ezen naptól kezdve őrleési czéljából bejelentett.

Az őrleési engedélynek tudvalevőleg az 1882. évi 16. tez. képezi alapját, mely abból a szempontból indult ki, hogy iparpolitikai tekintetből kívánatosnak látszik egyes iparágakat kedvezményekben részesíteni, hogy a vámmentesen beszerzett külföldi nyers árukat itthon feldolgozván, azt

mint kikészített árut a külföldre szállítsák. Ez a vámmentesítési eljárás, mely iparpolitikai szempontból kifogás alá nem esik. Mikor a mentesítési eljárást szabályozó törvény meghozatott, senkinek gondolt a nagy malmokra, inkább a külföldi nyersbőrűket feldolgozó iparvállalatokat akarták támogatásban részesíteni. De a budapesti malmok, melyeknél ugylátszik az üzleti szempont és a gyors meggazdagodás mindig predomináltak a közgazdasági értekekkel szemben, csakhamar a mentesítési eljárás elsördülő iparágai közé vergődtek fel. Ez ellen sem lenne kifogásunk, ha a malmok megmaradtak volna a törvényes alapon és beérték volna azon előnyökkel, melyeket neki a törvény rendelkezései biztosítanak. De meg kell rómi a törvény nyílt és titkos megszegését, annál is inkább, mivel ez a magyar buzaárak depressziójával okszerű összefüggésben van.

A kérdés sarkpontja kétségkívül az azonosság kimutatása. Mert mi természetesebb, mint annak megkövetelése, hogy az a bizonyos iparág a vámmentesen behozott nyersanyagból kikészített árut szállítsa külföldre, hisz épen ezért részesül vámkedvezményben. Nem hiába vannak épen a merkantil irányú szószólói ellene az azonosság megállapításának, jól tudván, hogy ez a körülmény tetemesen utját vágná a visszaéléseknek.

Ezen követeléssel szemben azt látjuk, hogy a nagy malmok épen az azonosság megállapításának kikerülésével tűzik a legnagyobb visszaéléseket. A vámmentesen behozott balkán buza ugyanis két irányban képezi a spekuláció tárgyát. A belőle felőrölt liszt a belföldi fogyasztásnak van szánva, miáltal a belföldi lisztiparnak csinal konkurencziát, másodsor pedig konkurrensa a magyar búzáknak, ami ugy éretik el, hogy az azonosság meg nem követeltetvén a mentesítés czime alatt, de tényleg liszt alakjában külföldre nem szállított román

TARUZA.

Rossz idők.

Irta Csokolky Viktor.

— A Fejermegyei Napló eredeti tárcaja. —

Pál ur a tájképfestő — nevezzük őt Pálnak, mert a név mellékes, — régi törzsvendége volt az „Egyszeruhoz“ címzett vendéglőnek. Minden este meg ivott egy üveg somlyait, szombaton pedig, a mikor a hét terheit és fáradalmait akarta kipihenni, rendszeren egy üveg pezsgőt engedett meg magának. Ez már évek hossza sora óta rendszer szokása volt és ettől sok esztendőn át nem tért el egyetlen egyszer sem, mert ő — elítőleg annyi más művésztsától, — igen rendszer, óráról-órára szabályozott életet élt.

Egy napon — egy szombati napon — Pál ur kissé korábban talált a fennsített vendéglő éttermében megjelenni. Míg asztaltársai megérkeznek, valamit olvasni akart.

Az időtáiban sokat foglalkoztak az emberek a keleti kérdéssel, századunk ezen örökös s immár unalmas kísértevel.

Pál ur az olvasó asztalhoz lépett, a melyen több kötet illusztrált folyóirat feküdt. Minden különösebb érdek nélkül nézegetni kezdte a fametszeteket, s e közben egyszerre csak a lapok közt egy, politikai újságból lehasított papírszeletkét tévedt szeme, mely talán olvasási jeleket volt betéve a könyvbe. Tévedt fvaia pedig szeme egy bécsi levélre, mely diplomáciai orákulum gyanánt beszélt,

s a mely az akkori politikai helyzet megvilágítására a következő fraízist használta:

„Egy vulkán tetején tánczolunk jelenleg, s nem tudhatjuk azt sem, mit hoz a legközelebbi jövő...”

Pál ur, a ki különben igen keveset törődött a politikával, elgondolkozva csapta össze a könyvet.

A „vulkán tetején tánczolás“ szeptet ütött a fejébe.

— Az ördögben is, — mormogta fogai közt, — a háboru nyilvánvaló ellensége a muzsáknak; mit fogok én csinálni akkor, ha azok az események, melyeknek e lap szerint előestéjén vagyunk, csakugyan bekövetkeznek? Egy európai háboru? ... no még csak az kellene! ki vásárolná az én festményeimet, mikor a gránátok röpöknek? ... Vigyázzunk! idejében legyünk előrelátók s éljünk takarékosabban.

És lám! Este megtörtént az a hallatlan dolog, hogy Pál ur a szokásos szombati pezsgő helyét csak egy szerény üveg somlyait rendelt, azzal a megjegyzéssel, hogy:

— Ilyen rossz időkben nem szabad drága dolgokat megengednünk magunknak.

Ez az eset, vagyis inkább a rejtélyes megjegyzés, jelentékeny benyomást tett a vendéglőre, a tisztelretremelő Huber urra. Ezt abból következtetjük, mert másnap délután, mikor a felesége a rendszer vasárnapi kalácsra pénzt kért tőle, e szavakkal tagadta meg a pénzt: — Ilyen rossz időkben nincs kalácsra való pénzem!

A pékinas pedig, a ki a vendéglőbe a szemléket és a sósikifeket hordta, természetesen

elmondotta híven ezt a megjegyzést gazdájának, a ki nagy politikusi lévén, elgondolkozva pillantott maga elé:

— Mit?! Huber ur, a gazdag vendéglős, megtagadott magától egy kalácsot? ... Ez fontos dolog! Olyan symptoma ez, a melynek aggasztó voltát nem lehet félreismerni!

Egy órával később péket a szomszéd szobába hívták, a hol a felesége többféle ruhaszövetet nézegetett.

— Segíts ruhát választanom Matild számára — szolt mosolyogva az asszony.

A pék ös-zaranczolta homlokát és körülbelül ezeket mondta:

— Hallgass ide feleség. Most az utóbbi időkben ugy is sok a kiadásunk és ilyen rossz időkben nem szabad az embernek felesleges dolgokra fecsérelni a pénzt. Képzeld csak, a Huber vendéglős a nagy pénzszüke miatt ma nem vett kalácsot! Ilyen körülmények közt várjunk a ruhával, míg az aggasztó helyzet megjavul egy kissé.

A pékné halálra ijedt.

— Jézus Mária! Mi történt? Ugy-e kiűtött a háboru? Mindig mondtam én azt! Nem mulik el husz év és mindnyájan muszkává leszünk! Náni, vidd vissza rögtön a szöveteket és mond meg Müller urnak, hogy ne haragudjék, de mivel háboru van és az idők rosszra fordultak, mást gondoltunk és a szövetekből ezuttal nem veszünk.

A cseléd futott és beszélt.

Müller ur, a város egyik legjobb módu kereskedője, módfelett megütközött az izeneten.

— No ezek szép kilátások, — szolt magában. — Ha már a pék is a takarékoságra

buza előidézője azon tulprodukciónak, melyre a merkantilisták oly előszeretettel hivatkoznak, mint az árdepresszió okára. A visszaélést csak lehetővé teszi, az u. n. szabadraktár-intézmény az idegen buza számára, melyet úgy képzelek el magamnak, mint mikor a cztadella ágyuit fenyegetőleg szegeznek neki a fővárosnak. A szabadraktár-intézmény ép oly fenyegető jelleggel bír a magyar buza áralakulásra, mely akuttá lett különösen azóta, hogy a merkantil-liberális gazdasági politika jóvoltából elvesztettük külföldi exportpiacainkat. Ha az azonosság szigorúan állapítatnék meg, a balkán buzából készült liszt a hazai fogyasztás tárgyát nem képezhetné, mert őrlési czímen vámentesen hozatván be, a belőle készült összes liszt-örlemény külföldre lenne szállítandó. Másodszor megállapítván az azonosság, a hazai buzáknak konkurrencziát nem csinálhatna, épen azért, mivel kikészítettén liszt alakjában újra kikerülne az országból.

Azért mondtuk, hogy az őrlési engedély sarkpontja az azonosság kimutatása körül fordul meg. A nagy malmok ugyan avval védekeznek, hogy a román buza nem csinálhat konkurrencziát a magyar buzáknak, mivel a román buza külön jegyzési típust képez a gabonatözséden. De evvel az argumentációval is csak úgy vagyunk, mint minden merkantil-liberális bizonyítással, mely saját érdekei megvédelmezésében spekulál a nagy közönség jóhiszeműségére és járatlanságára. A román buza külön tözsdei jegyzésére nézve csak utalni akarunk azon machinációra mely őszkor volt napirendben, mikor a többi között mult évi november hó 27-én egy egész hajórakomány oláhországi búzát adtak el a tözséden, holott a tözsdei hivatalos jelentésben csak magyarországi búzafajok forgalma volt megemlítve. Mind-eből látható, hogy a januári rendelet nem vehető az őrlési engedély végleges

szabályozásának. Kezdetnek jó. Különösen megfelel intenczióknak a rendelet azon intézkedése, mely a vámentesen behozott 100 kgr. gabona után 100 kgr. örlemény kivételét rendeli el. De sem ez, sem egyéb intézkedései a törvénynek a bajt gyökerében nem orvosolják, mert sem a szabadraktárak intézményét el nem törlik, sem az azonosság kimutatását meg nem követelik. Reméljük, hogy a kiegyezési tárgyalások folyamán fog mód találtatni arra nézve, hogy az őrlési engedély címén üzött visszaéléseknek megszüntetésére — az általunk jelzett irányban — alkalmas orvosszer vétecsék igénybe.

Uj megyei hivatalok.

A belügyminiszteriumban tudvalevőleg már 5-ik esztendeje vajudnak a közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslatokkal. Külön bizottságot szerveztek a javaslat készítésekre, az ugynevezett k o d i f i k á l ó - b i z o t t s á g o t, a melynek egyebek közt az a rendeltése is van, hogy mandátumból kiesepent mameluk képviselők és más protezsált egyének valami titulus alatt felvehessenek pár ezer forintot az ország pénzéből . . .

Ezt csak mellékesen említjük fel, valamint azt is, hogy kodifikáló-bizottság teljesen kész dolgot eddig nem volt képes produkálni. A községi jegyzők államosítására vonatkozó javaslatra például, amelyet két év előtt Hieronymi vett a védszárnyai alá, olyan szavahihető ember mondotta ki, hogy „szamárság”, mint Szilágyi Dezső akkori igazságügyminiszter. Most legujabban azt jelentik, hogy a k ö z s é g e k r ő l szóló törvényjavaslat elkészült, illetőleg az arra vonatkozó tárgyalások befejeztettek.

Érdekes tudni, hogy mi mindent nem akar a kormány! Hogy az állami közigazgatás feladatait jobban megoldhassa — (ezt nem mi állítjuk, hanem a kormány hirdeti a naivok számára) államilag kinevezett községbírákat,

adótiszteket, körorvosokat és körállatorvosokat akar a községek nyakára vinni. A körszolgabírákra nézve megállapítja ezek nyilvánlatői és diszpozíció hatáskörét a községekkel szemben, továbbá hatáskörüket a községekben, az erdészet, adóügy, ipar stb. rendészet terén. A körszolgabírákat illeti meg az anyakönyvezetés és a házasság kötése körüli funkció. Miután a körszolgabírói területek egyes nagy községre, illetőleg több községre terjednek ki, tehát a fűszolgabíroságokat megillető több funkció a körszolgabíroságokra ruháztatik át, ennél fogva több fűszolgabíró mellett működő szolgabírói állás megszünték. A körszolgabírói kvalifikáció: főgymnazium vagy főreáltanoda végzése, közigazgatási tanfolyam végzése, közigazgatási államvizsga letétele. A jelenleg alkalmazásban lévő jegyzőkre átmeneti idő van megszabva. 4800 körszolgabírói állás van kontemplálva 800, illetve 700, 600, 500 frt fizetéssel ss 185 illetőleg 150 frt lakpénzzel; az irnok fizetése 400 frt lenne. Körorvosi állomás 1453 van kilitásba véve.

A kereskedelmi akadémia tanulmányutja.

Az akadémia ifjai tegnap, kedden d. u. 1/5 órákor érkeztek meg 8 napig tartó hosszú utjukról, tapasztalatokkal és utibenomásokkal bőven megrakodva. Kirándulásuk egyes pontjairól megelőző számainkban már hoztunk tudósítást, s legutolsó közleményünk Konstantinápolyba való érkezésükig terjedt. További utjukról a következőkben számolhatunk be:

Márczius 29-én d. u. 5 órákor érkeztek meg a „Cobra“ nevű hajón az Aranysszarv öbölbe, melynek tündéres szépsége az egész társaságra mély benyomást tett. Az ottani kereskedelmi múzeum képviselőiben Coperly Döme várta őket a „Pest“ szállodában s ott egyuttal meg is szálltak.

Másnap a program szerint, melyet Coperly Döme állított össze, megtekintették az Aja Sophia templomot, a hippodromot, az obeliszket, a nagy cizisternát, a muzeumokat és fölmentek a Galata toronyba, melynek 760 fölépője van, honnan gyönyörködtek a szép kilitásban, mely egyrészt a városra, Kis-Ázsiára, másrészt a tengerre nyílik. Délután át-

gondol, akkor már csakugyan furcsának kell lenni a helyzetnek. Itt gyorsan kell intézkedni. Mindenekelőtt pedig semmiféle felesleges kiadás! ez lesz a jelszó.

E monolog után iróasztalához ült és a következő levelet intézte Pál urhoz, a tájképfestőhöz:

„Tisztelt uram! Még adósa vagyok önnek a felelettel ama bizonyos holdvilágos tájkép dolgában, a melyet szalonon számára öntől meg akartam vásárolni. Tekintve üzletemnek a rossz idők következtében beállott folytonos fennakadását, legnagyobb sajnálatomra kénytelen vagyok ezen remekműről ezuttal lemondani. Kifejezem egyuttal óhajomat és reményemet, hogy a jobb idők, melyek majd megengedik, hogy önnek ezen egyik legjelesebb művét megszerezhessem, visszatérőnek, s maradok teljes tisztelettel Müller Alajos, a Müller és Tsa czég főnöke“

Ez a levél menykőcsapásként hatott a mi tájképfestőnkre. Eppen Müller urra számított a legbiztosabban.

Az említett holdvilágos tájképhez már csak néhány esetvonás volt szükséges, s most a hozzáfűzött szép remények semmivé foszlottak.

E borzasztó nap estéjén Pál ur az „Egyszarvuban“ a szokásos üveg somlyai helyett csak egy fél üveggel rendelt. A rossz idők fellett elsőhajtott panaszra, melylyel a megrendelést kísérte, fájdalmasan hangzott végig a termen. Nemcsak a korcsmárosra, hanem a többi vendégre is leverőleg hatott ez a hang.

A korcsmáros bevétele ezen a napon csaknem felére szállt le a rendes bevételnek.

— Szemmel láthatólag rosszabbnak az idők, — sóhajtott Huber ur, mikor másnap a napi kasszát kiborította. S a családi budget újabb leszállítása volt ezer tapasztalatnak az eredménye.

Es ime, egy hét leforgása alatt az azelőtt vidám városkába beköszöntött a nyomor, olyan nyomor, hogy még egy véres polgárháboru alatt sem lehetett volna az nagyobb. A „rossz idők“ hangzott minden ajakról. Az üzletek mind pangtak, s a hitel és forgalom egészen tönkre ment . . .

Két héttel később Pál ur ismét gondolkozva ült az „Egyszarvuban“, a melyet most már hetenkint kétszer keresett csak fel. Ujra felütötte ugyanazt az illuztrált kötetet, mely a helyzet tarthatatlanságát először tüntette fel előtte. A bécsi levél még mindig a régi helyén feküdt. Fájdalmas pillantással futotta át még egyszer a végzetes sorokat, aztán megfordította a lapot. Ki írhatja le megrökönyödését, mikor a dátumról észreveszi, hogy az a levél már netto — négy éves.

— Na, ez még a bolondgombánál is bolondabb dolog! — kiáltott fel elszörnyűködve. — És egy ilyen eldobnivaló papirdarab tett volna engem olyan igen bolonddá? . . .

Felkelt és kezébe vette egy hirlap aznapi számát.

Mindjárt a vezércikk e szavakkal kezdődött: „A helyzet immár annyira élére van állítva, hogy a konfliktus, melyet oly régen várunk, már-már elkerülhetetlen.“

Megsemmisülve ejtette ki kezéből a lapot.

— Tehát csakugyan tönkre vagyunk téve! No hát, ha már ugysy oda van minden remény, hadd guruljon el ez a pár nyomorult maradék forint is, a mi még a zsebemben van!

Es valóságos akasztófahumorról ivott meg ez este két üveg pezsgőt Pál ur.

A korcsmáros arca felderült. „Hej, csak nagy politikus ez a piktor“, szolt másnap a nejehez. „Egyedül ő érezte meg előre a nagy nyomorúságot és most megint pezsgőt iszik. Ez jó jel anyuk, az idők javulnak. Ma délután rendelj megint egy kalácsot!“

— Hála Istennek! — szolt a pék, mikor Huberné a kalácsot ujra megrendelte, — az idők javulnak. Tudod mit asszony, rendeljünk egy ruhát Matildnak.

Nyolcz nappal később Müller Alajos, a Müller és Tsa czég főnöke megvette a tájképet, mert az idők most már egészen megjavultak — és a háboru pár hét mulva csakugyan kitört.

A város lakói pedig évek mulva is emlegették azt a csodálatos időszakot, mely annyira megváltoztatta rendes szokásaikat, s a háziasszonyok sóhajtozva vetették magukra kezeszetet: Isten mentse meg bennünket a rossz időköt!

Egy fiatal tanár pedig, ki a kérdéses időben a városban tartózkodott és az „Egyszarvuban“ is többször megfordult, e szavakat írta naplójába:

„Azt hiszem, hogy azok az u. n. „rossz idők“ ritkábbak, mint az — ostoba emberek.“

mentek a Bosporus-hídon Skuttariha, hol egy kávéházban pihentek meg. Kirándultak aztán az Ejub hegyesébe, melyről pompás kilátás nyílik Gulatára, Perára és Stambulra. Kadikóiban megnézték az angol temetőt, s felkeresték Guyon Richárd 48-as tábornok sírját, mely közvetlen a tenger mellett fekszik. A sírnál elnékeltek az „Isten áldd meg a magyar-t, s távozáskor mindenki vitt magával egy babér vagy ciprus ágat. Megtekintették még a francia benczés szerzet galatai kolostorában Rákóczy Ferenc sírját és a nagy bazárt.

Este visszatértek Konstantinápolyba a „Pest“ szállodába, hol Széchenyi Ödön pása is megjelent. A pása a zongorán eljátszotta a török himnusz, mire Székács Gyula, Konstantinápolyban lakó zeneszerző hazánkfiájáért játszott magyar dalokat, melyeket az ifjúság énekkel kísért.

Másnap megnézték a császári kincstárt, a Dolme Bagdse palotát és az üvöltő derviseket.

Ápril 4-én jelen voltak a szelamlikon s a kivonult csapatok közt lovagló szultán háromszoros éjlen kiáltással üdvözölték. Az isteni tisztelet után a szultán Sakir pasa által üdvözlést küldte s megvendégeltette őket kávéból, teából álló oszonnával.

Az nap d. n. 4 órakor már ismét a „Cobra“ hajón ültek és Constanza-felé mentek. Utközben vihar érte őket, de egy kis tengeri betegség és 4 órai késés után épségben megérkeztek Constanzába. Szombat délig voltak ott, s aztán a vasutal tovább indultak Bukarest felé, hova este érkeztek meg. A pályaudvaron az ottani Magyar-Egyesület fogadta őket a legnagyobb szívelyességgel. A „Grand Hotel de la France“ szállodában szálltak meg. Vasárnap, ápril 5-én látogatást tettek a (Osztrák-Magyar egyesületnél, mely megvendégelte őket.

Délben vonatra ültek, utjokat Brassó felé vevén. Este már Sinaja román fürdő szépségén gyönyörködtek, honnét a vonat pár percz múlva tovább-tovább rohogott a határ felé. Brassóba este 10 órakor érkeztek meg. Itt a kereskedelmi akadémia tanári kara és ifjúsága fogadta őket.

Hétfőn aztán a város nevezetességeit nézték meg, s délután a gyorsvonatra ültek, melylyel kedden reggel érkeztek meg Budapestre. A hazatértek valamennyien kitünő egészségnel örvendének.

Táviratok.

Képviselőház.

(Saját tudósítók jelentése.)

A mai ülésen a távollévő Szilágyi Dezső helyett Berzevicsy Albert elnökölt. Napirend előtt bemutatta Babó Emil szegedi képviselő lemondó levelét, s egyuttal új javaslatot kitűzésére kért felhatalmazást. Babó levele semmi különösebb feltűnést nem keltett, miután a lapok a lemondást előre közölték.

A földművelésügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalásánál felszólalt

Uray Imre s hosszu beszédben foglalkozott a földművelésügyi politikával. Elismerte a miniszter szakértelmét, de nem vár javulást. A visszabájlózás mizeriái szinte már alig orvosolhatók. A sertésvészre is kiterjeszkedvén, azt a megjegyzést tette, hogy a kőbányai vesztegalállomás ügyében a miniszterium hivatalnokai érdekelt felek, mert részvényesek.

Darányi Ignác z miniszter vizsautasítja hivatalnokai gyanúsítását.

Kossuth Ferenc z nem fogadja el a költségvetést, mert ámbár a miniszter iránt bizalommal van, azt látja, hogy a kormány utját állja a szükséges reformoknak.

Felszólalt még Szemere Huba, mire a tárgyalás félbeszakítottatott.

Ülés végén Erdély igazságügyminiszter betérjesztette a majorsági zsellérbirtokokról szóló törvényjavaslatot.

A pápa áldása.

Budapest, (Saját tud. táv.) XIII. Leo pápa a millenium alkalmából apostoli áldását küldötte a magyarországi hívőknek. V a s z a r y Kolos hercegprímás a pápai áldást a Mátyás templomban kihirdette.

A fővárosi rendőrség Panamája.

Budapest, (Saját tud. táv.) A rendőrség Panamájába egy új ember került: Egyed István kapitány, a bérkocsi osztály főnöke. Kiderített visszaélései miatt Rudnay főkapitány felszólította, hogy nyújtsa be lemondását. Egyed ezt megtagadta s vizsgálat elrendelését kéri.

Örült vagy nem?

Budapest, (Saját tud. táv.) Pulszky Károly ügyében Moravcsik Emil és dr. Ajtay Sándor törvényszéki orvosok betérjesztették véleményüket. Míg az előbbi azt mondja, hogy Pulszky a képvisárlások idejében nem volt beszámítható állapotban, addig dr. Ajtay a mellett van, hogy Pulszky akkor is, most is rendes állapotban van.

Városi és vidéki hírek.

— Nagy heti ünnepek. A feltámadás magasztos ünnepének szombatán délután kissé hűvös, de tisztá idő kedvezett. Egész Székesfejérvár kimozdult hazulról, hogy résztvevője vagy szemlélője legyen a körmeneteknek, melyek az egyes templomok körül elvultak. Legnagyobb fényenyle a székesegyházban ünnepelték meg a feltámadást. Maga megyéspüspökünk, dr. Steiner Filüp vezegte a szertartást, a melyen jelen voltak a hatóságok fejei, a különféle egyesületek és ipartestületek előljárói, s azonkívül oly óriási közönség, hogy nemcsak a templom, hanem az egész tér tömve volt. A körmenet 6 órakor indult el a vadászok kirendelt csapatjának sortizadása után, a katonbanda zenéje mellett, a mennyezet alatt a püspök vitte az oltári szentséget. Az impozáns menetben láttuk báró Fiáth Miklós főispánt főbb megyei tisztviselőivel, dr. Major Ferencz főpóst, Seidl Lajos főkapitányt stb. A merre a menet elvonult, az üzletek mind zárva voltak, s a házak kivilágítva. Különösen a Nádor-utca nyújtott szép látványt a későbbi órákban, mikor alig maradt ablak kivilágítatlanul, s ember ember hátán szorongott a gyalogjárókon. Husvét vasárnapja ragyogó napfényvel köszöntött be, de melegt még nem hozott. A templomokban öszönlött a nép, s áhitattal vett részt az istentiszteleteken. A székesegyházban zenés mise volt, melyet a megyés püspök végzett fényes segédlettel. Alkalmi beszédet hétfőn Prifach József nagyprépost tartott.

— Egy havi közigazgatás. A városi közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt báró Fiáth főispán elnökele alatt fél óra alatt letárgyalta a napirendre kitűzött ügyeket. Felolvasták a belügyminiszter leiratát, a kiskoruk házasságára vonatkozólag, melyet a bizottság tudomásul vett, továbbá a lipótmezei tébolyda igazgatóságának átiratát Rézi Józsefné ügyében, ki már 4 hó óta a tébolydában van és az ezért járó 74 frt 20 kr. ellátási költséget az igazgatóság a város által kéri behajtatni. A férj a költséget rossz anyagi viszonyai miatt nem tudja megtéríteni, hanem arra kéri a várost, hogy a feleségének birtokát képező buzafield eladási árából hajtsák be. A bizottság azt a határozatot hozta, hogy a feliratot intéz a belügyminiszterhez, melyben kéri fogja, hogy a költségeket, tekintettel a család rossz anyagi viszonyaira — engedje el. Felolvastatott azután a márczius hónapi közegészségügy jelentése, mely szerint az egészségügyi viszonyok nem voltak a múlt hónapban kielégítők, egyrészt a

sűrű halálozás, másrészt a gyermekek közt uralkodó járványok miatt. A pénzügyigazgatási jelentés szerint az összes adóhátralék 128,730 frt. Ezután az államépítészeti hivatal s az ügyészség jelentései kerültek sorra s megjegyzés nélkül tudomásul vétettek.

— József főherceg mint disztudor.

Az ezredévi ünnepélyek alkalmából a budapesti tudományos egyetem tanácsa több disztudort fog választani. Mint értesülünk, többek között a bölcsészeti kar József főherceget fogja ajánlani. József főherceg régi munkása az irodalomnak s különösen cigánynyelvtanával a nyelvtudományoknak kiváló szolgálatot tett. E kitünő érdemek alapján még akkor is igényt tarthatna e megiszteltetésre, ha nem volna egyuttal az uralkodóháznak Magyarországon legnépszerűbb főhercege.

— Liberális községi iroda. Szölygyn község előljárosága valószínű liberális képtárt rendezett be a községi irodában, írja ottani tudósítók. A főhelyet Kossuth Lajos arczképe foglalja el, a mellékfalon Bánffy Dezső és Szilágyi Dezső képei ékeskednek. Tarnóczy Gusztáv fecskendő rajzai tarsaságában. Helyesen jegyzi meg levelezőnk, hogy az előljároságnak tudni kellene: olyan helyiségben, a hol tanácskozni szokás, nem azok a képek valók, hanem fölséges királyunknak az arczképe. Katholikus előljároság pedig gondoskodhatnék a Szent Atya képének beszerzéséről is.

— Közigazgatási ülés a megyénél. A megyénél e hó 14-én a közig. bizottság ülést tart.

— Gyászrovat. A múlt héten temették el ifj. Zavaros Ágostonnét, s most ismét gyász érte a melyen sujtott családot. A boldogultnak kis árvája, Etelka, követte édes anyját, pár napi szenvedés után jobblétre szenderülvén.

— Fehér husvét. A természet újáébredése ünnepének mondották a szokásos husvét cikkeket az idén is a feltámadás ünnepét és ünnepi hangulatban várták az emberek ennek a szép tavaszi ünnepnek a beköszöntését. Várták, várták vasárnap reggeltől hétfőig, és talán még most is várják a napsugaras ünnepet, de hirtelen. Ünnep volt vasárnap és hétfőn, az bizonyos, de a tavaszról, az enyhe napsugárból, a természet újáébredéséből vajmi kevés jutott bennre. Inkább úgy látszott, hogy a természet, mint az álmos ember, amikor költőitök fordult egyet és — visszaemlért től álmába. Ferfiak és nők, akik — mint rendezés az idén is hivatalra készítették el a legbájosabb tavaszi tolelteteket, csak-dottan akasztották vissza a szekrényekbe. Húsvétkor a tavaszi toleltet hivatalos bemutatá napján, nem lehetett bennük pompánia, hanem elő kellett zedni újra a féltett jó teli nelmokot. Oh április, április! Nem hiába mondják székesyének, de ezen az ünnepen igazán csoberegtek. Szombatn éjfel után havazni kezdett és vidáman (mintha csak fehér karcsónyura akarnak vrradni) havazott reggel hét óráig. Később kisütött a nap, és amint a székesy aszony monogást gyorsan követi a harag, úgy kezdtek az aranyos, de hideg sugarak között szalálingózni a — hópehelyek. Elborult az eg egészen és hideg, szinte tagyos volt az időjárás egész vasárnap, egész hétfőn. A szabadban alig emlékeztetett valami a husvétii pirotojásokra, ha csaknem a — piros orrok.

— Kath. dalárda. Sár-Sz-Miklós kath. lakóit öröm érte nagypénteken és a husvétii ünnepet alatt. Ugyanis a múlt évben megalakult kath. kör, mely ma 80 tagot szám lál, 40 tagból álló dalárdát szervezett, mely az ünnepek alatt négyes hangra betanult éne keket adott elő egész szabatosan. És pedig virágvasárnapján a „Passio“-t, nagycsütörtökön „A szeretet asztalához imáddással járulunk“, nagypénteken: „Passio“, husvétnapján: „Jőjj le Jézus a keresztől“ Kaposy Gy-tól; husvét-hétfőn: „Betelt mi megvolt irva“ Zsakovszky-tól. Azonfelül több világi dalt is betanult már a dalárda, mely igen csekély szám kivételével mind egyszerű polgárokból áll. A dalárda létezésének érdeme a hitközség köztiszteletben álló kántortanítóját Puch István illeti, ki fáradságot nem ismerve áldozza pihenésre szánt óráit a nemes célra.

— Megyei viczinális vasut. A kereskedelmi miniszteriumban megtartották az engedmenyezési tárgyalást a székesfejérvár-bicskei vasut ügyében. A megyét Fiáth báró főispán, Huszár Ágoston alispán és Cziráky Antal gróf biz. tag

képviselték. A vonal 49-7 km. hosszú lesz, építési költsége 2.060.000 frt, amiből egy kilométerre 41.000 frt esik. Az építés tehát olcsónak nem mondható. Építési tőkétől 721.000 frt lett fölvéve, miből 200.000 frtot a megye fedez törzrészvények átvételével. A többi hiányzó összeget Székesfejervártól, az államtól és az érdekelt felektől akarják beszerezni. E végből április 9-én Lovasbényben Cziráky Antal grófnál értekezlet lesz, melyen Havranek József polgármester is részt fog venni.

Honvédségi élelemkészlet. A székesfejervári V-ik honvédkerületi parancsnokság közhírré teszi, hogy Körmenben a 20-ik honvéd gyalogezred 3-ik zászlóalja részére 1896. július 1-től december 31-ig naponta 150 darab 840 grammos kenyér és 53 m. mázsa zab szállítandó. Az ajánlatok írásban adandók be. Községek, termelők s mezőgazdasági egyesületek a bánatpénz vagy ovadék letételétől fel vannak mentve.

Vizbefutó fiatal asszony. Dunadonnyban rendkívül nagy részvétet kelt az szerencsétlenség, mely Gaup József hajó-állomásfőnököt érte. Fiatal felesége a hó 3-án ibolyaszedés közben a partról a Dunába esett, s 11 éves fia szemelátára elmerült. Mire kifogták, még élt, de megmenteni nem lehetett. Temetésén jelen volt az egész község.

A vidéki papság fővárosi misézése. A milleniumi kiállítás alkalmából a vidéki papság Budapesten a templomokban kiváló szíveséggel fog találkozni. Vas és sz. K. Kolos hercegprímás ugyanis erre vonatkozólag rendeletet bocsátott ki, melynek veleje az, hogy minden pap, a ki misézni akar, tartozik főpásztorának vagy rendi előjárójának a budapesti érs. vikárius által láttamozott bizonyítványát előmutatni. Ezen szabály értelmében kivételesen csak oly idegen papok bocsáthatók oltárhoz, kiket az illető templom papságának valamelyike, vagy más hiteles egyén személyesen ismer, vagy akiknek ajánló levele a főpásztor, illetve rendi előjáró (praelatus) aláírásával együtt újkelti s annak hitelességét az illető templom papja felismeri. A budapesti plebánosokat ő eminenciája felhívja, hogy mindennap kellő számú ministránsokról gondoskodjanak; a templom szolgaszemélyzetének pedig udvarias magatartást kössenek szívére. Egyébiránt a f. p. rendelet latin eredetjé megolvasható a „Religió Vallás“ április 1-én megjelent 27-ik számában, mit mihez tartás végett jó lesz minden Budepestre jövő papnak elolvasni.

Szent Asztrik szobra. A pannonhalmi apátság épületének főudvarán a honfoglalás emlékére, mint már említettük, gyönyörű tágas oszlopcarnokot építenek. A benczés-rend az oszlopcarnok közepre szobrot állíttat szent Asztrik püspöknek, a ki szent Istvánnak Romából a koronát hozta. A szoborművet Jankovics szobrász tervezte s a kivittel is őt bízták meg, a ki a munkán már javában dolgozik is.

Leégett község. Borzasztó tűzvész pusztított a hó 1-én a vas megyei Nemes-Magassági községben. Leégett 130 lakóház a melléképületekkel együtt, s odaveszett minden takarmány. A mi a legszoróbb, három emberélet is esett áldozatul, köztük az ottani r. kath. tanító, Weik Károly, ki házában felejtett 40 frtjéért behatolt az égő zsarátnokok közé, melyek reá omlottak és halálát okozták. A községben nagy a nyomor.

Iskolás gyermekek mint levélhordók. A kereskedelmi miniszter kísérletet tesz egymástól távol fekvő tanyáknak czélszerű postaszolgálattal való ellátására. A postahivatalokból naponként lovas hajduk viszik szét a leveleket a tanyákra és átadják a tanítóknak, akik aztán iskolás gyermekek útján kézbesítik azokat. E szolgálatért a tanítók havonként egy forint tiszteletdíjat kapnak.

A kiállításra ingyen utazó tanítók. A kereskedelmi miniszter mindazon tanítóknak, kiknek fizetése 400 forintnál kisebb, a milleniumi kiállítás meglátogatására ingyenns utazási jegyeket engedélyezett.

A hercegprímás és a millenium. Vasváry Kolos bíboros hercegprímás nagy előkészületeket tesz, hogy a nemzeti ünnepélyen állásának megfelelő fényt és pompát fejtessen ki. A hercegprímás mellett az apródi szolgálatokat a millenium alkalmával nemcsak az esztergomi, hanem a keszthelyi, esztergomi és nagy-szombati kath. főgymnasiumok 2-2 s így összesen hat tanulója fogja teljesíteni, a kiknek fényes egyenruhái most készülnek.

Dobó Sándor színtársulata megkezdte előadásait Veszprémben. Régi tagjai közül vele vannak: Hegyesi, Lomniczi, Csókané; az újak közül tetszést aratott Feketéné Hegyi Janka (szoubrett) Márkus Ilona és Somogyi Róza. Az első előadást húsvétvasárnap tartották a Korona szálló nagytérképében szép számú közönség előtt. A bérlet 12 napra szól, de a társulat valószínűleg ott marad a hó végeig s aztán megy Zala-Egyszegre. A tulajdonképeni nyári állomás Siófok.

Halott fosztogatók című hírünket kiegészíthetjük azzal, hogy a vizsgálat csupán egy embernek a bűnösségét derítette ki. Az illető Ditrich Károly házimester, ki a Kövári-féle temetési vállalatnál segédkezett. Beismerte, hogy Zavaros Agostonné újjáról a koporsóba helyezésnél egy arany gyűrűt ellopt. A czég főnöke azonnal elbocsátotta és intézkedett, hogy jövőre ily eset ne forduljon elő, s a czég jó hírre sértetlenül fenmaradjon.

Helyszíni szemlék az árvaház ügyében. Az árvaház létesítésére kiküldött bizottság tegnapi árcson volt s megnézte az ottani szeretetházat, hogy annak berendezése és kezelése utmutatóul szolgáljon a megyei árvaházhoz. Holnap pedig Martonvásárra megy a bizottság a Jézsef főherceg által felajánlott telek megtekintésére s a helyi viszonyok tanulmányozására.

Hirtelen halál. Mult hó 28-án Szolgaegyházán, mint levelezőnk írja, Wichti Ferenc 69 éves földműves a mezőre ment ki dolgozni, hol hirtelen összesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat agyszélhűdést konstatált.

Kifogott hulla. Ereszínél a hó 4-én egy ismeretlen, 60-65 évesnek látszó férfi nagyfoku feloszlásnak indult holtestét fogták ki a Dunából. Az orvosi vélemény szerint véletlenség okozta halálát az illetőnek, ki ruházatáról ítélve a munkás osztályhoz tartozik és már 3-4 hete lehetett vízben.

Érdekes mutatóványok lesznek csütörtökön (9-én és szombaton (11-én) a városi színházban. Kastiana Ede, az ismert nevű fizikus mutatja be „Helios Diorama“-ját, mely remek ködképeket produkál. Egy háromszorosan nagyított készülék segítségével a legteljesebb hatás éretik el. Kastiana előadásairól a lapok oly elismerően nyilatkoztak, hogy mutatóványainak megtekintését melegen ajánlhatjuk.

Sertésvész a városban. A rendőrség jelentése szerint a városban a sertésvész felépése megállapított s csak a rögtöni levágásra szánt hizott sertések behozatala engedtetik meg.

Jóváhagyott szabályrendelet. A belügyminiszter leirathat tudomására adta a város közönségének, hogy az italmérsről hozott új szabályrendelet ellen kifogása nincs.

Dunántúli rövid hírek. A keszthely-tapolcaizai vasút érdekeltége április 12-én Keszthelyen nagy gyűlést tart. Domasinecz muraközi községben 68 ház leégett a bennök levő takarmánnyal együtt. A kár 40.000 frtra rug.

Becsapva.

(Vígcsz történet)

Boros urnak a ki háziúr és városatyja Fejervártól, elfogott a bor. Arca széles mosolyra húzódott, midőn egy bor ügyben utazó vigécz tántalato meg háza tájkát magas meglátogatásával és áradozott a következőkben:

— Uram! Tudja-e azt, hogy czégünk szállítja a hetedik menyörözgába a tabafa alján hurik társaságában sziesztáló török urnaknak a székesség bor? A dalai Lámá tőlünk vásárol, mert az opportó-aszu gyöngye málnál a miekhez képest. Ha ebből iszik, dalos paszirtának hszeli magát, a ki az aszürkék égen operát énekel. És minő olcsó! Formális örökltség ezt a menyörözgásos italt vizgyantát nem inni.

Diktum-faktum, Boros rendelt. Pár nap múlva azonban elkezdett morfondirozni.

— A guta simogassa meg ezt a bor ügyben utazó izraelitát. Mégis be vagyok csapva! Hiszen annak a bor-nak literje 1 frt 50 kr. Ez pedig a mai savanyu időben egy kiosonyt drága. De majd kifogok a borzenalton! Leült íróasztalához a a következő mérges flippikát fabrikálta nekik:

„T. Uram! Önök balekabbak egy sűldő-jogásznál. Hát hogy tudnak felülni annak a Borosnak? Hiszen az a dalai Lámának is tartozik s többnyire a szegényháiban nyaral. Ne dobják ki pénzüket az ablakon.

Egy jókarokaj.*

A czég azt írta vissza: „T. Boros ur! Önt egy rágalmozó iryge kompromitálni óhajotta előttnk. De nem ültünk fel neki, mert sokkal jobban ismerjük az ön hitelképességét, stb. A bort küldjük stb.

Boros ur a pusztai oroszlanhoz hasonlatosan rázta meg a sónyvét. Hm! Hát csakugyan nem lehet ezeken a swindlereken kifogni? Leült a újra írt a czégnek: „Mintán engem önök előtt egy rágalmozó cseh-pimasz elmártani szándékozott, sokkal félékenyebb vagyok becsületemre, mint hogy megrágalmozni engedjem magamat s vagyok olyan önértetes, hogy a bort el ne fogadjam.

Boros.

N. B. a bort ne merjék küldeni.

Erre a czég a következő választ küldötte:

„Mi az ön rágalmozó sorain kívül önül 60 más rágalmozó sorokat nem kaptunk. A bor meg. Tisztelettel stb. A czég ugyanis megismerte, hogy mindkettőt Boros írta.

A bor eljött és Boros nagy hazafias elkészedéssel iszogatja.

Meghívók a kiállítás megnyitására.

Az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke Dániel Ernő kereskedelmi miniszter most küldeti szét a meghívó leveleket a kiállítás megnyitására. Ezek a meghívások még egyelőre természetesen csak a jelentkezésre való felhívások, magukat a belépő jegyeket csak később, e hónap második felében fogják szétküldeni. Meghívókat és utóbb belépő jegyeket küld a miniszter a következőknek:

A főrendiház elnökének, alelnökének és összes tagjainak.

A képviselőház elnökének, alelnökének és összes tagjainak.

A vármegyéi főispánjának, és minden törvényhatóság 2-3 tagjának.

Budapest főváros polgármestereinek, tanácsának és a törvényhatóság jelentkező tagjainak.

A ministereknek és államtitkároknak s ezeken kívül a király személye körüli miniszterium 3 tagjának, a belügyi 30, a pénzügyi 40, a vallás- és közoktatásügyi 25, a földmívelésügyi 40, az igazságügyi 25, a honvédelmi 15, a kereskedelemügyi 50 és a horvát ministerium 4 tagjának.

A közös hadsereg, honvédség és esendőrség és esendőrség összeirandó tábornokai és főtisztjei.

Minden kereskedelmi és iparkamra 3 tagja.

A horvát bán, a horvát tartománygyűlés elnöke, alelnökei és minden tagja, s továbbá Horvátországból: az osztály főnökök, a hét-személyes tábla és a báni tábla (4-4 meghívó) a főügyész (2 meghívó) a megyei és városi hatóságok (2-2 képviselő számára), a zágrábi tudomány egyetem (5), a délszláv tudományos és művészeti akademia (4), a horvát egyházi káptalanok (2-2), a zágrábi és északi gazdasági egyesületek (2-2), a horvát kereskedelmi és iparkamrák (2-2) és a zágrábi pénzügyigazgató.

A külügyminiszter, a külügyi két osztályfőnök és a ministerium 15 tagja.

A fimeai kormányzó és a kormányzóság 4 tagja.

A kir. kuria és kir. tábla elnökei, alelnökei, tanácselnökei és a kuria 12, a tábla 8 tagja.

A debreczeni, győri, kassai, kolozsvári, m.-vásárhelyi, nagyvárad, pécsi, pozsonyi és szegedi kir. tábla elnökei és a szabadalmi tanács elnöke.

A budapesti 2, debreczeni, kassai, szegedi és kolozsvári főügyészségek 1-1 képviselője.

A budapesti 4 törvényszék elnökei, az ügyvédi kamara 5, a közjegyzői kamara 2 tagja, a kereskedelmi és váltótörvényszék elnöke.

A tudományos akadémia elnöke és hat tagja.

Magyarország bíboros hercegprímása, a nagyvárad, bíboros püspök, valamint a többi püspökök és egyházi méltóságok, úgy is, mint a főrendiház tagjai.

A pénzügyi közigazgatási bíróság elnöke. A budapesti tud. egyetem és műegyetem rektorai, dékánjai és tiz tanár.

A kolozsvári egyetem rektora és dékánjai. A káptalanok és egyházi rendek.

A bécsi, budai, temesvári, verseczi görög keleti szerb püspökségek.

A kereskedelmi ministerium alá tartozó hivatalok és vasutak, továbbá:

Országos levéltár (3 jegy), opera intendanturája (3 jegy), nemzeti színház (3 jegy), fővárosi államrendőrség (4 jegy), országos közegészségügyi tanács (2 jegy), kincstári jogügyek igazgatósága (3 jegy), dohányjüvedéki igazgatóság (3 jegy), közalapítványi igazgatóság (3 jegy), nemzeti múzeum (2 jegy), 1 szabadalmi hivatal (5 jegy).

Pénzügyintézetek, tudományos társaságok.

A dunáninneni, dunántúli, bányai, tiszai és erdélyi ágostai helvét egyházkerületek, a dunamelléki, dunántúli, tiszáninneni, tiszántúli és erdélyi ev. ref. egyházkerületek és az unitárius egyház püspöke.

A zászlósúrak: Zichy Ferencz, Orczy Béla, Szápáry Géza, Széchenyi Gyula, Pálffy András, Széchenyi Imre, Pálffy Daun Lipót, Szilágyi József, Radvánszky Béla, Bánffy György és Andrássy Aladár.

A közös legfőbb számszék (5), a földterhementesítési pénzalap igazgatója, a budapesti pénzügyigató, adófelügyelő, a központi díj és illeték hivatal főnöke, államnyomda, lottójüvedék igazgatója, postvidéki pénzügyigató, a budapesti posta és távirat igazgatója.

Gondoskodás lesz ezenkívül, hogy a kiállítók is, a lehetőséghez képest, jelen legyenek a kiállítás megnyitására. Azok a kiállítók, akik meghívásra, illetőleg belépő jegyre igényt tartanak, ezt az igényüket lehetőleg rövid időn jelentsék be a kiállítás igazgatóságának.

Minden meghívó külön hangsúlyozza, hogy a megjelenés diszmagyarban kívánatos, vagy katonai vagy egyházi díszben. Ez természetesen nem kötelező, s a tekete szalon ruhában való megjelenés nincs kizárva.

Irodalom és Művészet.

Füstkarikák. Egy ötletes tej és kenyérnyű, gyakorlott toll termékei vannak összefoglalva abban a csinos kötetben, mely a fenti címet viseli. A Veszprémi Hírlap fiatal, de már is jövevény szerkesztője, Csolnoky Viktor adta ki elsőszörva megjelent tárczáit, melyek így összefoglalva jeles írói tehetségről tesznek bizonyosságot. A kötetben van egy pár-Mark Twain-féle fordítás is, zamatos magyarsággal. Mindazoknak, kik barátai a vidám történeteknek, melegen ajánlhatjuk a kötetet. Ára egy korona, megszerezhető Veszprémben, a szerzőnél.

Új képes lap. A Zene- és Színművészeti Lapok, melyet eddig dr. Váli Béla miniszteri titkár szerkesztett, czentul Richter Albert szerkesztése és kiadásában fog megjelenni illusztrálva. Az első szám tartalma érdekes és változatos, felekarolva a színeszet és zeneművészet adminisztratív és eszthe-

tikai oldalát. A lap előfizetési ára: Egész évre 8 frt. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, Agteleki-utca 2/a szám alatt van.

50 korona pályadíjat hirdét a „Képes Családi Lapok” legutóbbi számában. A pályázat humoreszkre szól, mely lehet vízbeszélyke, humoros rajz vagy kedélyes hangon megírt életkép. A humoreszk tárgya szabadon választható, de csupán egy-két számrá szabad terjedni. A pályázati művek beküldésének határ ideje 1896. május 16-ika, a „Képes Családi Lapok” szerkesztőségében, Budapest, Vadász-utca 14. szám saját házában.

Katholikus díszmű. Dr. Kiss János, pápai kamarás, a Szt.-István-Társulat igazgatója kiadja P. Didon Jézus Krisztus című világhírű művét, mint nagyszerű díszművet. A mint előfizetési felhívásában mondja, oly kiadásban bocsátja közre e művet, mely alakját, papírját, illusztrációit és kötetét tekintve, magyar könyvpiacunk elsőrangú díszműveivel egy sorba volna állítandó, vallásos tárgyú eddig megjelent díszműveinket pedig ékességre fölmúlulná, s mely midőn minden keresztény család könyvtárának és salonjának kiváló díszére válnék, nevezetes alkalmakra értékes ajándék- és emléktárgyat is képezhetne.

E díszmű alakja nagy 4 drét; be-kötési táblájának hossza 39, szélessége 28 centiméter. Az Üdvözítő életének legnevezetesebb mozzanatait ábrázoló legalább három illusztrációja gyönyörű, vastag papíron, mindegyik külön külön lapon, a legfinomabb kivitelben előállított photographura. Kötésének előlapja atlasz-selyem, vékony vízszon-szegélylyel, a selyem alapon a legfinomabb kivitelben — mint egy aquarelle — Jézus álló képe, színezve, csilagos ég keretében; és pedig a csillagos ég kéiben, a csillagok aranyban, a fényzőn aranyban s az Üdvözítő alakja több színben. E díszműnek minden egyes részlete meg van állapítva, de kivételhez — a roppant költségek miatt — csak akkor foghatnak, ha kellő számu előjegyzés biztosítja a vállalkozást. A nagy mű ára köve 40 frt, mely összeg 2 frtos részletekben is törleszhető. Etiam erga 133 sacra. A z előjegyzések és megrendelések legkésőbb 1896. április végéig teendők, hogy kellő időben tájékozódván, még 1896-ban, a honfoglalás ezredik évfordulója alkalmára megjelenhessen e szép díszmű, mely a mi Crunk Jézus Krisztus életét tárgyalja és dicsőségét hirdeti.

Biblia és Tudomány. Most jelent meg 2-ik fizete az újabbkori kath. irodalomban páratlanul álló műnek, mely az összes tudományokat fölkarolja, hogy a hit és a tudomány közt látszó ellentéteket kiegyenlítse. A számos illusztrációt tartalmazó mű előfizetési ára negyedévre 5 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Gyár-u. 5.

Újabb költemények 1892-95. Ünnepi, alkalmi ajándéknak iskolai jutalomkönyvül leginkább ajánlható mű a Gyürky Ödön költemény-kötete, melynek megjelenését úgy a kath. sajtó, mint a közönség a legnagyobb elismeréssel üdvözölte. Mély vallásos érzelem, ideálisan tiszta világtárgyalás szólal meg e kötetben, melyet bátran kezébe adhat a szülő fiának, leányának s méltó helyet foglalhat el minden szalonban, minden család olvasmányai között. Ára fizve 1 frt, pompás díszkötésben 2 frt, Megrendelhető szerzőnél, Budapest, koronaherceg-utca 17.

Közgazdaság.

* A szőlőművelés fejlődése Magyarországon. A lefolyt években, a mióta az olasz borok behozatala megkezdődött, a hanyatlásnak indult magyar szőlőszet ismét mindjobban talpra áll; az országban lázasan folyik a munka a szőlők felújítása körül és mintha a gazdák összeesküdték volna az idegen bortermékek behozatala ellen, oly szépen gyarapodnak azokon a vidékeken is a bortermőhelyek, a melyekben a fillokszera a legnagyobb rombolást és pusztítást előidézte. Még ugyan most is számos helyről kapunk híreket a fillokszera okozta

pusztításokról, mindazonáltal reményünk van, hogy az állam által megindított akcióival a szőlőtermelés ügye pár év múlva, ha nem is tér vissza, de közel fog állani a ma nem idők szép emlékeihez. Zemplén, Arad, Pest, Szilágy, Fehér, Somogy, Veszprém, Baranya, Tolna, Hont, Borsod stb. roppant nagy haladást mutathatnak fel a szőlőtermelés fejlesztése körül — s csaknem naponkint kapunk hírt ezekből a vármegyékéből, a melyek nem győznek eléggé szőlővesszőket beszerezni, hogy a keresletnek, a mely a közép-, nagy- és kisbirtokosok részéről nyilvánul, megfeleljenek. A mai postával is írják lapunknak, hogy Szilágyvármegyében az idén több mint 1000 holddal fog szaporodni a szőlők területe, míg Alsó-Fehérmegyében, Bács-Bodrog, Pest, Borsod, Zemplén, Sihar, Csanádban 5-25 százaléknyi szőlőszaporulatra van kilátás. Az idén tehát, ha csak kissé is kedvezni fog az időjárás a szőlőművelésnek, s fagy vagy jégeső meg nem tizedeli a szépen fakadó szőlővesszők fakadásait, — ámbár néhol sok a megvult szem, ólmos eső és téli fagy következtében, — annyi szőlőnk és borunk teremhet, hogy többé olasz borokra nem szorulunk; ellenkezőleg marad még kivinni való feleslegünk is.

* Vetőmagvak. (Budapest, Saját tudósítónk jelentése.) Részben a megint hűvösebbre fordult időjárás, részben az ünnepek következtében a forgalom gyöngyöb lett.

Vöröshere. Ama körülménnyel fogva, hogy a gazdáknak majd mindnyája szükségletét már fedezte, mert az eddigi bár csak esekély kivétel is, megszűnt —, az üzlet oly esendes, hogy alig hallatszik valami, mindazonáltal az árak nem mentek lejjebb. Oka ennek tán az, hogy Erdélyből érkezett tudósítások szerint a vetések rosszul teleltek át és hogy ennek következtében az eladók visszatartók, de hogy a rossz áttelelés híre mennyiben felel meg a valóságnak, azt csak ezután fogjuk megtudni.

Luczerna a szűken van, nagyszemű mag 2-3 frttal magasabb áron értékesíthető, mint a mult héten.

Répa mag. A magrépák rossz áttelelésre hallatszik; az ár csökkenés megszűnt.

Baltaczim és búkköny olcsónál olcsóbb áron sürgősen lesz kinalva.

Jegyzések nyersáruér: 100 kilonkint Budapest en:

Vöröshere	26-32 frt
Luczerna	35-42 frt
Baltaczim	9-9 1/2 frt
Búkköny	6-6 1/2 frt
Takarományrépamag eredeti oberdorfi	25 frt
" " vörös Mammuth	22 frt
" " olajbogyó alaku	22 frt
" " eckendorfi	22 frt

* Mezőgazdasági tudósítás. Szőlőgyn községben és környékén — írja levelezőnk, — a gyümölcsfák (főként a körte és alma) április 6-án az erős fagy következtében nagy károkat szenvedtek. A buzavetések is igen silányan állanak. Miután az árpát és búkkönyt kelés közben érték a fagyok, silány termésre van kilátás. A krumplit is kezdik elültetni, sőt Esztergom megye alsó részén már jórészt el is ültették. A takarmányok közül a here különösen a partos helyen egészen kifagyott az erős télen át, s így a hereföldet nagyobb részt ki is szántották. Szőlőről szó sincs, mert a hazai fajok mind kivesztek s az újra ültettek is tönkrementek; vadvesszővel pedig rüstellnek vesződni, mert kevés eredményt mutat föl. Bort csak úgy fognak ezen a vidéken inni, ha korcsmába mennek.

* Védekezés a gyümölcsfák elfagyása ellen. Egy tapasztalt vidéki gazda ajánlja lapunk révén a gyümölcsfa tenyésztők figyelmébe a következőket: A már kivrágzott gyümölcsfát a fagytól a következő módon óvhatjuk meg, minden költség nélkül. A fa alá helyezzünk egy 10 literes, egészen vízzel megtöltött edényt és szalmából vagy zsupbul kötelet fonunk, oly hosszut, melyet a fa ágai között

három felé szétágazhatunk; az alsó végét pedig a fa alatt levő edényben egy kövel beerősítjük. Ennek az az eredménye, hogy a fáról a hideget leszívja a szalmakötélen a vízbe és a víz befagy, míg a fának ellenben semmi baja sincs. Aki nem röstelli, próbálkozzék meg vele, különösen most, midőn a hideg a fákat virággzás közben támadja meg.

* **A méhek etetése liszttel.** A mult év legtöbb helyen igen mostoha volt a méhekre, mihez még a hosszú tél is hozzájárulván, föltehetjük, hogy virággpor (méhkenyér) dolgában is szűkölködnek méheink, mert hiszen nyáron a szárazság miatt alig gyűjthettek, most tavasszal pedig nagyon későn szabadulhatnak ki, s még alig kaphatnak valamit. Segítsünk tehát rajtuk s adjunk nekik olyan anyagot, a mi legalább a virággport pótolja.

Ezen anyag pedig nem egyéb, mi a liszt, még pedig közönséges buza- vagy rozsliszt, a mit következőképp adhatunk a méheknek: Yalamey tányérba vagy ládacskába pár marék lisztet teszünk s a méhes előtt néhány lépésnyire leállítjuk a földre. Egészen közel a kaptárak elé azért ne tegyük, mert nagyon közelről semmit sem szeret a méh ugy hordani, mint ha az egy kissé távolabb van. A lisztes tányér szélét megkenjük egy pár csöpp mézzel is, az első nap, hogy a méh annál könnyebben észrevesse a lisztet.

Ha jó az idő s röpködnek a méhek, nem sokára észreveszszük, hogy egy-két méh odaszállott s a mézet nyalogatja. Néhány percz mulva már néhány méhet látunk, melyek a lisztet is kóstolgatják, azután egyre szaporodik a méhek száma s pár óranegyed mulva már gyönyörködhetünk benne, hogy százával ezrével nyüzsögnek a lisztes s rakodnak nagy szorgalommal, mialatt az előbbjötték, már ugyancsak megrakodva szállonganak haza kaptáraikba. Épen mint a virággort szokták, a lisztet is ugy rakják lencsealakúra összehapasztva hátsó lábaikra s benn köpüikben is épen ugy raktározzák be sejtjeikbe. Munkájok gyorsan megy s ha már egyszer odaszoktak a lisztre, akkor néhány kaptár népessége pár óra alatt jó nagy tányér lisztet képes behordani.

Nagyon jó, ha van, a liszthez tört paprikát is keverni, mert ezt a méhek rendkívül szeretik s némelyek szerint arra is használják, hogy vele, az építményükben netalán garázdálkodó moly kukacokat onnan kipuszttíják. Ez a lisztetés mindaddig tart, míg csak a tavasz jobban előre nem halad s a méhek a természetben nem találnak nagyobb tömegű virágot, melyből virággpor készletüket fedezhetik.

Csalódás volna azonban azt hinni, hogy pusztán a liszt etetéssel föl bírnánk segíteni teljesen elszegényedett méheinket. Nem ezzel, czélt csak akkor élünk, ha méz is van a köpükben, mert hiszen fiasítás táplálásakor az is szükséges. Ha azonban már elegendő van, vagy pedig avval is segítjük méheinket, akkor rendkívül jótékonyan fog hatni méheink szaporodására, ha idejekorán a virággport pótló paprikás liszttel is ellátjuk törzseinket.

* **Pótvásár Pécssett.** A mult heti országos vásár Pécssett a nagy eső miatt nem sikerült. A városi hatóság kérelmére a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy április 13-án pótvásár tartassék.

* **Lóvásár Érsekújvárott.** A nyitra-megyei gazdasági egyesület által rendezendő nemzetközi nagy lóvásár, mely minden év május hó első hétfőjén és a megelőző vasárnap, a f. évben tehát május hó 3-4-én tartatik, még az eddigieknél is sokkal élénkebbnek ígérkezik, mert a tenyésztők és kereskedők már a mult évben meggyőződtek, hogy ezen vásár évről-évre rohamosan fejlődik s hogy már alig van az országban jelentékenyebb lóvásár.

Piaczi árak Székesfehérvárott

— 1896. április 7-én. —

Buza	6.50—6.70
Rozs	5.90—6.—
Árpa	4.40—4.50
Zab	6.00—
Tengeri	4.15—4.20

!!!

A sz.-fejérvári színházban,
csütörtökön, ápril 9-én és szombaton,
ápril 11-én

két nagy előadás.

Budapesten 6 héten keresztül a legnagyobb sikert aratta

KASTIANA EDE
nagyhirű természettudós

eredeti Helyos

diorámájával

előállítva egy óriási agioscoppal
(háromszoros apparátus.)

Drumond-féle fényvel világítva.

Liebing Richárd
toronyóra-gyár.

Liebing Richárd, a bécsi cs. kir. kereskedelmi törvényszék és a bécsi 13. ker. cs. kir. városi kiküldött járásbírósig hites szakértője és beselője

Bécs, 13/10 Speizingerstrasse 66

kizárólag csak toronyórákat készít, templomok, városházák, kastélyok, laktanyák, iskolák, gyárak stb. számára, a legújabb és legjobb konstrukció szerint és szolid kivitelben. Hasonlóképen elővállalja toronyórák javítását is: községeknek pedig részletfizetéseket is engedélyez.

Költsegrátsék díjlatlanok.

60—47

Templomi szövetek gyára.

Kitüntette 1871. * Kitüntette 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítőre

Bécs, VII., Zieglergasse 27.

Képviselő: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készítek minden templomi ruhát, ugymin: **casulát, vecsernye-köpenyt, dalmatikát, vejumokat, stóliákat, menyezeteket, zászlókat** stb., valamint egész **ornatust** a legkorrektebb kivitelben.

52—47

Templomi szükségletek.

FERENCZ-pálinka
(sósorszesz)

Vértés gyógyszerész-féle
használatban a leghatasosabb.

Egy üveg 1 es 2 korona.

Kapható:
Gyógytárakban, drogueriakban, és fúszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas gyógytár“ világhírű gyógyszerai u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomor eszenczia, Dr. Heuffel-féle vertisztító labdacok, Bánáti növény-nedv, Herkulesfürdői kőszvényesz, Injectio és capsules végétales stb.

Raktár: Székesfehérvárott: Imrich Viktor gyógytára; valamint Vértés Lajos, sasgyógytára, Lugoson 454. sz. 25—11

VÉDJEGY.

SZÁMMER IMRE

könyvnyomdája, :: könyvkötészete,
irodai-szerek- és papirraktára,
SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

Nagy raktárt tart a Főtiszt. plebános urak számára szükséges mindenféle nyomtatványokból.

Ajánlja a modern kor ízlése szerint berendezett könyvkötészetét, hol a **legdiszesebb** kötések is a lehető **legjutányosabb** árban készíttetnek.

Egyházi adókönyvecskék, — 7 évre szolgálók — beküldött minta szerint rovatozva, kék borítékba fűzve 100 drb 7 frt, — minden további száz csak 1 frt 50 kr.
